



ALTERNATIVES A LES RETALLADES DEL GOVERN

VICENÇ NAVARRO

1 DE JULIOL 2010

Tot i que el programa electoral no incloïa realitzar retallades de despesa pública social i malgrat que el seu candidat presidencial, el Sr. Artur Mas, va subratllar que la sanitat i l'educació estarien sanes a les seves mans, sense cap retallada, al govern CiU li ha faltat temps, un cop guanyades les eleccions, per fer retallades profundes de la despesa pública incloent la sanitat i l'educació.

Aquestes retallades -ha comentat el president Mas- "són necessàries, perquè així ho exigeix Brussel·les", és a dir, cal baixar el dèficit de la Generalitat per tal de reduir-lo i assolir així l'objectiu de reducció de tal dèficit marcat per Brussel·les. Ara bé, hi ha moltes maneres de reduir el dèficit. Una és retallant la despesa pública, incloent la despesa pública social. Una altra és apujant els impostos. En realitat, la majoria de països que estan reduint el dèficit estan utilitzant una combinació d'ambdós mètodes. Així, en el govern Sòcrates de Portugal, les retallades van suposar el 50% de les mesures de reducció del dèficit, un percentatge similar al que el partit laborista a Gran Bretanya està proposant. L'altre 50% ho aconseguirien a base de pujar impostos.

El govern Obama assoleix la reducció del dèficit a través d'un 65% en retallades i la resta en pujada d'impostos. I fins i tot, el govern David Cameron, que també va tallar dràsticament la despesa pública sense haver-ho inclòs en el seu programa, les retallades significaven el 80% de la reducció del dèficit i l'altre 20% s'assoleix a base d'apujar els impostos. El govern Brown, del partit laborista britànic, havia reduït el dèficit a base de retallades (dos terços) i pujada d'impostos (un terç). La Sra. Thatcher, per cert, havia assolit la reducció del dèficit a base d'un 50% de retallades i un 50% d'augment d'impostos. Doncs bé, dins d'aquesta llista de països, l'únic país que intenta reduir el dèficit només a base de retallades és el govern CiU de Catalunya. El 100% de la reducció del dèficit es basa en retallades de la despesa pública, incloent la despesa pública social que finança el escassament desenvolupat estat del benestar català.

En realitat, i tal com he indicat en els meus escrits, és un gran error de política econòmica baixar la despesa pública, ja que en aquest moment de recessió hauria d'augmentar-se per tal d'estimular l'economia. Tota l'evidència empírica existent mostra que la millor manera de reduir el dèficit és augmentar el creixement econòmic. Ara bé, mostro aquestes dades per documentar la duresa de les retallades, resultat de l'aplicació del dogma neoliberal, havent estat el govern Mas el més radical en el seu desenvolupament.

Existeixen a més a més, altres alternatives a aquestes retallades, incloent, per exemple, gravar les rendes i els beneficis del capital financer, que va ser un dels responsables de la crisi financera i que ara s'està beneficiant enormement de la crisi. Fins i tot el Fons Monetari Internacional (una institució de clara sensibilitat neoliberal) en el seu moment va considerar que seria aconsellable gravar el capital financer, és a dir, a la Banca, per a contribuir a pagar als estats els costos socials creats per la crisi que tal capital financer va crear. Aquests gravàmens s'aplicarien sobre els súper beneficis de la banca i sobre els sous elevats dels banquers i els seus bons. Segons l'FMI, aquests gravàmens serien fàcils d'aplicar. Aquestes propostes, tanmateix, mai van sortir del gabinet d'estudis de l'FMI a causa de l'enorme oposició de la banca.

Ara bé, segons les estimacions de David Lizoain (veure els seus excel·lents articles "Una alternativa a los recortes: un impuesto sobre actividades financieras" i "Los recortes desequilibrados de Artur Mas" al meu blog www.vnavarro.org, del qual he extret totes les dades que utilitzo en aquest article) resulta que tal gravamen aplicat a Catalunya generaria un mínim de 600 milions d'euros, una quantitat semblant a la que el govern CiU proposa retallar en sanitat. En realitat, tal com subratlla David Lizoain, és probable que la quantitat aconseguida per aquest gravamen pugui ser fins i tot més elevada a causa del major pes del capital financer a Catalunya. Una darrera observació, quan una proposta semblant, de gravar el capital financer i els banquers, es va fer a nivell europeu, la Internacional Liberal i la Internacional Popular, a la qual pertanyen els dos partits de la coalició governant de la Generalitat de Catalunya, es van oposar a la seva aprovació. Prefereixen més fer les retallades.